

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobců: **a) N. K., b) nezl. O. K. a c) nezl. M. K.**, žalobkyně b) a žalobce c) zastoupeni žalobkyní a) jako zákonnou zástupkyní, všichni zast. Mgr. Zděnkou Havlíkovou, advokátkou se sídlem Guldenerova 2339/28, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2015, č. j. OAM-61/ZA-ZA05-K08-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 7. 2015, č. j. 60 Az 6/2015 – 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobci a), b) a c) (dále jen „stěžovatelé a), b) a c) nebo stěžovatelé“) domáhají zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2015, č. j. OAM-61/ZA-ZA05-K08-2015 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že se jim mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

I. Vymezení věci

[2] Úvodem považuje Nejvyšší správní soud za vhodné stručně připomenout dosavadní vývoj v právé posuzované věci. Z předloženého správního spisu lze zjistit, že dne 22. 1. 2015 stěžovatelka a) požádala o udělení mezinárodní ochrany, a to jménem svým a jménem svých dvou nezletilých dětí. Opustili svoji vlast dne 22. 12. 2014 z důvodu, že manžel jezdil za prací do Ruska, avšak naposledy mu nezaplatili za práci a o práci přišel. V Rusku byli s manželem další tři muži, které si najal. Poté, co jim nebylo zapláceno, tyto tři muži vymáhali peníze po manželovi a vyhrožovali rodině. Stěžovatelka a) se bála pouštět své děti do školy. Vyhrožovali, že jim zapálí dům. Nevěděla, kolikrát přišli k nim domů, nikdy u toho nebyla. Manželovi stěžovatelky a) bylo

v Rusku slíbeno, že mu budou poslány peníze na účet, ale nic nedostal. Nebyla to oficiální práce. Pracoval na stavbách.

[3] Na policii se neobrátili, protože by jim policie nepomohla. Zkušenosti s policií mají špatné, když sestru babičky, jakožto starou paní, někdo hodně zbil. Na policii ničeho nedosáhli. Pouze jim řekli, že neví, kdo to udělal. O přestěhování v rámci Ukrajiny neuvažovali, neboť by neměli kde žít, a potřebovali by k tomu také peníze.

[4] V pohovoru stěžovatelka a) uváděla, že její matka je v České republice již 12 let, když se provdala za občana ČR a má zde trvalý pobyt. Ona jim vyřídila pozvání, a tak se rozhodli odjet. V P. žili u matky, která zjišťovala, jak to mají udělat ohledně pobytu. Proto požádali o azyl. V případě návratu do vlasti se obávají těch lidí, kteří jim vyhrožovali. Mohlo by se stát cokoli, třeba by mohlo být ublíženo dětem.

[5] Krajský soud uvedl, že stěžovatelka a) v žádné fázi azylového řízení nezmiňovala, že by se v zemi původu snažila realizovat sama či ve spojení s jinými osobami jakékoliv z politických práv, resp. svobod. Rovněž netvrdila, že by vyvíjela jakékoliv politické aktivity. Již z tohoto důvodu v případě stěžovatelky a) a jejích nez. dětí absentovaly zákonné podmínky pro udělení azylu na podkladě § 12 písm. a) zákona o azylu.

[6] Nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů v zákoně taxativně stanovených. Stěžovatelka a) v azylovém řízení netvrdila, že by se obávala, že ve své vlasti bude pronásledována z některého z diskriminačních důvodů vyjmenovaných v § 12 písm. b) zákona o azylu. K tvrzení, že její rodina byla pronásledována soukromými osobami, soud uvedl, že nemožnost dovolat se ochrany v zemi původu vyvozovala pouze z toho, že policisté nezjistili, kdo napadl sestru její babičky. Stěžovatelka a) se tedy nepokusila nijak řešit svou situaci na Ukrajině. Ze zpráv o zemi původu jasně vyplývá, že i proti postupu prokuratury lze uplatnit stížnost. Po zemi lze cestovat bez vědomí státních orgánů. Soud přisvědčil žalovanému, že v daném případě nebyly vyčerpány právní prostředky ochrany, které existují v zemi původu.

[7] K otázce humanitárního azylu stěžovatelka a) uvedla, že tu má matku a nemůže pro legalizaci pobytu využít institutů upravených v zákoně č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a proto žádá o udělení azylu. Soud neshledal porušení žádných procesních ustanovení při rozhodování o možnosti udělení humanitárního azylu. Žalovaný své rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Snahu stěžovatelů o pobyt s blízkým příbuzným v České republice lze jen stěží považovat za důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu.

[8] Krajský soud se ztotožnil s žalovaným i v tom, že u stěžovatelů nebyla shledána hrozba nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. K obavám z válečného konfliktu soud konstatoval, že stěžovatelé v zemi původu nepobývali v oblastech, v nichž konflikt hrozil.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[9] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatelé kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[10] Stěžovatelé v kasační stížnosti rozporovali závěr o tom, že u nich nejsou splněny podmínky k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Vyjádřili obavy, že manžel stěžovatelky a) a otec stěžovatelů b) a c) bude muset narukovat a zúčastnit se ozbrojeného konfliktu. V této souvislosti konstatovali, že žalovaný nepostupuje jednotně, neboť žadatelům

pokračování

z afrických zemí je azyl z těchto důvodů udělován. Dále nesouhlasí se závěrem, že u nich nebyla shledána hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, a to ve spojitosti s válečnou situací v zemi původu.

[11] Navrhli, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, případně aby stěžovatelům sám udělil azyl z humanitárních důvodů.

[12] Žalovaný odkázal na průběh správního řízení a své rozhodnutí, ztotožnil se s napadeným rozsudkem. Zdůraznil, že každá žádost je posuzována individuálně, plnění zákonem stanovené branné povinnosti je základní státoobčanskou povinností a situace na Ukrajině nedosahuje intenzity totálního konfliktu, k čemuž odkázal na související judikaturu.

[13] Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně zamítl pro její nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[16] Soud nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatelů, a to v mezích vytyčených výše zmíněným usnesením prvního senátu.

[17] Stěžovatelé odvozovali své azylové důvody od manžela stěžovatelky a) a otce stěžovatelů b) a c). Tomu žalovaný (rozhodnutí ze dne 29. 4. 2015, č. j. OAM-66/ZA-ZA05-K08-2015) mezinárodní ochranu neudělil. Krajský soud (rozsudek ze dne 24. 7. 2015, č. j. 60 Az 5/2015 – 30) žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl. Z úřední činnosti je soudu známo, že kasační stížnost proti uvedenému rozsudku krajského soudu byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením ze dne 7. 10 2015, č. j. 9 Azs 205/2015 – 23.

[18] Předmětem přezkumu nynějšího řízení není rozhodnutí žalovaného, ani rozsudek krajského soudu týkající se manžela stěžovatelky a) a otce stěžovatelů b) a c). Soud se tedy nemůže zabývat tím, zda žalovaný či krajský soud ve vztahu k manželovi a otci zohlednili veškeré relevantní skutečnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2004, č. j. 4 Azs 147/2004 – 81). Stejně tak se soud nemohl zabývat tím, zda byly manželem stěžovatelky tvrzené skutečnosti hodnověrným způsobem vyvráceny a zda tedy krajský soud či žalovaný v uvedených rozhodnutích nepostupovali v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 5 Azs 66/2008.

[19] Soud se proto zabýval pouze relevantními námitkami, které se týkají azylového příběhu stěžovatelů.

[20] Nejprve se soud zabýval nesprávným posouzením podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu

je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělit, či nikoli; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srovnej např. rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, rozsudek ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004 – 55).

[21] Soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že žalovaný se problematikou udělení humanitárního azylu zabýval a své závěry dostatečně zdůvodnil.

[22] Argumentace stěžovatelů v kasační stížnosti se omezuje na výtku, že otázka udělení humanitárního azylu pro obavy z narukování manžela stěžovatelky a) a otce stěžovatelů b) a c) je žalovaným posuzována rozdílně a „pro příjem běženců z afrických zemí jde o otázku směrodatnou“. Platí, že každá žádost o mezinárodní ochranu je posuzována individuálně. Svě tvrzení stěžovatelé ničím nedoložili. Není zřejmé, z čeho je dovodili, a soudu není ani z jeho úřední činnosti známa žádná okolnost, která by svědčila o jeho opodstatněnosti. Postup žalovaného tedy ani s ohledem na toto tvrzení nenese znaky libovůle.

[23] Nad rámec výše uvedeného soud konstatuje, že problematikou služby v armádě se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, např. již v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, či v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, a dospěl k závěru, že samotné odmítání této služby, byť by její výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu, není azylově relevantní.

[24] Stěžovatelé dále naznačili, že jim měla být udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu, neboť jim v souvislosti s válečnou situací na Ukrajině hrozí nebezpečí vážné újmy. Soud ani této námitce nepřisvědčil.

[25] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (zejména rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS) nestačí k udělení mezinárodní ochrany pouze reálná existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale žadatel musí v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma, např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. V situacích tzv. totálního konfliktu hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ozbrojený konflikt nemá charakter tzv. totálního konfliktu, musí žadatel „*prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým brozám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.*“

[26] K bezpečnostní situaci na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, kde konstatoval, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Odkázat lze také na další rozhodnutí, ve kterých se této problematice věnoval, např. usnesení ze dne 31. 3. 2015,

pokračování

č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69, či ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31.

[27] Místem pobytu stěžovatele na území Ukrajiny byla obec Jaseniv Pilny v Ivanofrankivské oblasti, která se nachází v západní části země. Západní část Ukrajiny nebyla vojenskými událostmi nijak významněji zasažena, a nelze tudíž dovozovat, že by zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Soudu nejsou známy ani žádné jiné relevantní informace, na jejichž základě by vyvstaly pochybnosti, že by neudělením mezinárodní ochrany došlo k porušení zásady *non-refoulement*.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[29] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. října 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu